

Decret xx, de dd de mm, pel qual s'estableix la vacunació antiràbica obligatòria i altres mesures sanitàries bàsiques per als animals de companyia.

La prevenció de l'aparició de malalties que poden afectar els animals i les persones és un factor clau en la garantia de la salut pública, sent competència de les administracions públiques organitzar i tutelar la salut pública mitjançant mesures preventives i la gestió de les prestacions i els serveis necessaris.

Entre les malalties zoonòtiques –és a dir, les transmissibles entre animals i persones– la ràbia ocupa un lloc destacat entre les que afecten a la salut humana, tant per la seva àmplia distribució mundial com per la seva gravetat clínica. La ràbia és una malaltia infecciosa que causa la mort en pràcticament la totalitat dels afectats que desenvolupen símptomes (letalitat del 100%), tant en persones com en animals.

La ràbia afecta tant animals mamífers terrestres com rat-penats –mamífers voladors. Aquest Decret fa referència a la ràbia terrestre, és a dir, aquella vehiculada per mamífers no voladors que es desplacen per terra (carnívors, remugants, humans...).

El gos està considerat com el principal vector del virus de la ràbia terrestre, tot i que els gats i les fures també poden tenir un paper rellevant. Més del 95% dels casos humans infectats són deguts a la mossegada de gossos infectats o bé, per contacte de la seva saliva amb una ferida profunda o bé, per contacte amb les mucoses corporals. La vacunació dels animals susceptibles a la malaltia que conviuen amb les persones suposa la mesura més eficaç per prevenir, controlar i erradicar la ràbia entre les persones. En aquest sentit, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) recomana una protecció vacunal d'almenys el 70% de la població canina.

Aquesta malaltia suposa un greu problema per a la salut pública en els països endèmics, on l'Organització Mundial de la Salut (OMS) estima que moren de ràbia unes 55.000 persones cada any. Globalment, només Nord-Amèrica, Austràlia, Europa occidental i Japó són considerats lliures de ràbia terrestre.

Els països europeus informen ocasionalment de casos importats de ràbia en gossos i gats, la majoria dels quals són cadells no vacunats o gossos joves.

La desaparició de les fronteres internes entre els Estats membres de la Unió Europea, el creixent desplaçament de persones amb animals de companyia entre països i l'augment del cens d'animals de companyia incrementen el risc de difusió de malalties infeccioses entre els animals i de malalties zoonòtiques entre animals i persones.

L'estratègia de prevenció en països lliures és evitar l'entrada de la ràbia i, en cas de l'aparició d'un possible focus, limitar la seva propagació entre la població animal mitjançant la vacunació dels animals susceptibles.

Catalunya és una zona lliure de ràbia terrestre. Durant els darrers anys, com a mesura de prevenció d'introducció de la malaltia s'ha optat per mantenir una vacunació voluntària dels animals de companyia. No obstant, la proximitat geogràfica a països endèmics, especialment del nord d'Àfrica i d'Europa de l'est, l'augment de moviments de persones i animals per motius laborals, d'oci o degut a l'aparició de conflictes armats o desastres natural i l'augment d'animals de companyia, fa que sigui imprescindible implantar les mesures adequades per prevenir i controlar la seva aparició.

En termes de cost-efectivitat, la vacunació dels gossos és l'estratègia més rendible per prevenir la ràbia a l'ésser humà, ja que no només redueix les defuncions atribuïbles a la ràbia transmesa pels gossos, sinó també la necessitat de profilaxi postexposició com a part de l'atenció a persones mossegades.

L'èxit de l'estratègia de vacunació ha d'anar acompanyada necessàriament d'una correcta identificació dels animals de companyia per mitjans electrònics, l'obligatorietat de la qual s'estableix a l'article 15.1 del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

La conjunció d'una correcta identificació dels animals de companyia i la implementació de l'obligatorietat de la vacunació antiràbica a tots els gossos residents a Catalunya, així com a gats i fures que s'han de desplaçar a altres Estats membres de la UE o a països tercers, possibilitarà conèixer el grau de cobertura vacunal dels animals i facilitarà la investigació epidemiològica de les agressions produïdes per part dels animals de companyia a persones que en sí mateixes, són un risc per a la salut pública.

La Llei 8/2003, de 24 d'abril, de Sanitat Animal contempla, com a part del sistema preventiu per impedir l'aparició i desenvolupament de les malalties, una sèrie de mesures sanitàries de salvaguarda amb l'objectiu de prevenir la introducció o difusió de malalties dels animals de declaració obligatòria previstes en el Codi Zoosanitari Internacional de l'Organització Mundial de la Sanitat Animal (OMSA). Entre aquestes mesures sanitàries es contempla la implementació de programes obligatoris de vacunació. L'esmentada llei estableix una sèrie d'obligacions destinades a la ciutadania en relació amb la prevenció de les malalties dels animals, concretament la d'aplicar i portar a terme totes les mesures sanitàries imposades per la normativa vigent en cada cas, incloses mesures obligatòries per prevenir les malalties dels animals.

La ràbia està inclosa al full de ruta sobre malalties tropicals desateses 2021-2030 de l'OMS; aquest fet va fer que el 2015 l'OMS, l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OMSA), l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) i l'Aliança Mundial per al Control de la Ràbia (GARC) establissin el projecte mundial "Units contra la Ràbia". Posteriorment, van crear l'estratègia mundial integral per a l'erradicació de la ràbia el 2030 i evitar les morts humanes causades per la ràbia transmesa pels gossos.

De forma més específica, l'art. 13.1 de l'esmentat Decret legislatiu 2/2008 disposa que les administracions competents poden ordenar, per raons de sanitat animal o de salut pública, la vacunació o el tractament obligatori de malalties dels animals. En aquest Decret es regulen els supòsits en què la vacuna antiràbica serà obligatòria, els seus requisits, la manera d'administrar-la, així com les actuacions que han de dur a terme el col·lectiu veterinari clínic i personal col·laborador.

Així mateix, aquest Decret deroga diverses disposicions de matèries relacionades directament amb la sanitat animal basades en normatives que ja no són vigents i/o que contenen articles obsolets.

Consegüentment, valorada la conveniència d'aconseguir un major nivell de protecció i immunitat de les espècies susceptibles a la ràbia mitjançant la vacunació,

A proposta del conseller d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural:

DECRETO:

CAPITOL I DISPOSICIONS GENERALS

Article 1 Objecte

Aquest decret té per objecte establir les normes per la vacunació antiràbica obligatòria en:

- a) Gossos
- b) Gats i fures que no viuen permanentment en habitatges tancats i que tenen accés al medi exterior on poden tenir contacte amb altres animals susceptibles de patir la ràbia, incloses les colònies de gats.

Article 2 Àmbit d'aplicació

Les disposicions d'aquest decret s'aplicaran a tots els animals que es troben de manera permanent o temporal a Catalunya, excepte aquells que hi realitzin estades per un període inferior a 3 mesos.

Article 3 Definicions

Resultaran d'aplicació les definicions establertes a la Llei 8/2003, de 24 d'abril de sanitat animal i al Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

CAPITOL II VACUNACIÓ ANTIRÀBICA EN GOSSOS

Article 4 Obligtorietat de la vacunació en gossos

1. Serà obligatori realitzar una primovacunació enfront de la malaltia de la ràbia a tots els gossos entre els tres i sis mesos d'edat.
2. En la primera administració de la vacuna s'ha de seguir el protocol de primovacunació establert per l'empresa fabricant del producte utilitzat, el qual també establirà l'inici efectiu de la immunitat protectora, que no serà mai inferior a 21 dies des de l'administració de la primovacunació.

Article 5 Pauta de vacunació

1. Després de la primovacunació s'aplicarà una vacunació de record als 12 mesos des de la data de primovacunació.
2. Es realitzaran revacunacions abans del final del període de validesa de la immunitat conferida per la vacuna, d'acord amb les especificacions tècniques de la vacuna

administrada en la darrera dosi, de manera que quedi garantida la protecció de l'animal.

Article 6 Requisits de la vacuna

1. La vacuna antiràbica haurà de complir els requisits del punt 1 de l'Annex III del Reglament (UE) 576/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de juny de 2013, relatiu als desplaçaments sense ànim comercial d'animals de companyia i pel qual es deroga el Reglament (CE) 998/2003.
2. S'han d'utilitzar vacunes autoritzades i registrades per l'Agència Espanyola del Medicament i Productes Sanitaris.

Article 7 Administració de la vacuna

1. Les vacunes han de ser administrades per personal veterinari col·legiat
2. Amb caràcter previ a la vacunació, el personal veterinari haurà de comprovar que l'animal està identificat d'acord al que s'estableix a l'article 15.1 del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals. En cas contrari, haurà d'identificar-lo abans de vacunar-lo.
3. El personal veterinari que vagi a administrar la vacuna realitzarà, prèviament, un examen clínic i una revisió de l'estat de salut per determinar que l'animal es troba en les condicions adequades per rebre el tractament profilàctic. Si, com a resultat de l'exploració clínica es detectessin signes evidents i contrastables que l'administració de la vacuna posaria en risc la salut de l'animal, el personal veterinari actuant haurà de fer constar, mitjançant un certificat veterinari referenciat al passaport o document sanitari de l'animal, els motius clínics pels quals no ha estat vacunat, així com el termini de validesa de l'exempció temporal per causes clíniques al tractament vacunal, sens perjudici que això suposi l'exempció vacunal definitiva de l'animal.
4. Si el personal veterinari actuant considera que l'animal ha de ser exempt de la vacunació per presentació de reaccions profilàctiques adverses o altres reaccions adverses a la inoculació de la vacuna, caldrà que, simultàniament a la constatació en un certificat veterinari referenciat al passaport o document sanitari, adjunti la notificació realitzada a l'Agència espanyola del medicament i productes sanitaris (AEMPS) mitjançant el sistema establert per a la notificació d'esdeveniments adversos del "Sistema Español de Farmacovigilancia de Medicamentos Veterinarios".

CAPITOL III VACUNACIÓ ANTIRÀBICA EN GATS, FURES I ALTRES ESPÈCIES

Article 8 Vacunació antiràbica en gats i fures

1. La vacunació antiràbica és obligatòria en els gats i fures esmentats a l'article 1.b)

2. La vacunació antiràbica en gats i fures diferents dels esmentats a l'article 1b) és voluntària, llevat dels gats i fures que hagin de viatjar fora de l'Estat espanyol, que s'hauran de vacunar obligatòriament enfront de la ràbia.
3. Quan la situació sanitària i els riscos epidemiològics ho aconsellin, la persona titular de la direcció general competent en sanitat animal podrà, mitjançant resolució publicada al DOGC, ampliar l'obligatorietat de la vacunació enfront del virus de la ràbia als gats i fures esmentats a l'article 8.2 d'aquest Decret, així com a altres espècies animals.

Article 9 Vacunació en gats de colònies

1. La vacunació dels gats pertanyents a colònies s'efectuarà durant les captures per a la seva esterilització i marcatge.
2. Atesa la dificultat de captura dels gats de colònies i la curta esperança de vida que tenen segons els estudis publicats, només se'ls aplicarà una única vacuna enfront de la ràbia.
3. Atesa la dificultat per revacunar els gats de colònies, s'emprarà la vacuna comercial que disposi d'una immunitat més duradora, sempre que sigui possible.

Article 10 Animals no vacunats o amb pauta vacunal incorrecta

Els animals que, tot i tenir l'obligació d'estar vacunats no ho estiguin o tinguin la pauta de vacunació incorrecta segons l'establert en aquest decret, iniciaran la pauta de vacunació des de la primovacunació independentment de l'edat que tinguin.

Article 11 Animals en contacte amb un cas confirmat o sospitós de ràbia

1. Els animals que hagin estat en contacte amb un cas de ràbia confirmat (mitjançant anàlisi laboratorial positiu a ràbia) o amb simptomatologia compatible, se sacrificaran i s'eliminaran segons la normativa aplicable o bé, segons el cas i seguint els plans de contingència establerts, es mantindran en quarantena i observació activa en un centre d'acollida oficial fins a un màxim de 2 anys en funció de l'avaluació del risc.
2. En el cas dels animals que cal vacunar obligatòriament que no hagin estat vacunats o tinguin la pauta vacunal incorrecta segons el que estableix aquest Decret, les despeses derivades de les actuacions descrites a l'apartat 1 d'aquest article aniran a càrrec de la persona propietària o posseïdora de l'animal.

CAPITOL IV PERSONAL VETERINARI COL·LABORADOR RÈGIM SANCIONADOR

Article 12 Obligacions del personal veterinari que porti a terme vacunacions

1. Anotació de les dades de vacunació a la cartilla o passaport de l'animal

- 1.1. El personal veterinari que porti a terme vacunacions ha d'anotar les dades de les vacunacions antiràbiques que realitzi a la cartilla sanitària o en el passaport de l'animal, el format del qual s'ajustarà al model establert en el Reglament d'Execució (UE) 577/2013 de la Comissió, de 28 de juny de 2013, relatiu als models de documents d'identificació per als desplaçaments sense ànim comercial de gossos, gats i fures.
- 1.2. Les dades que s'han d'informar són:
 - a. Tipus de vacuna utilitzada, nom comercial i lot, enganxant l'etiqueta adhesiva de cada dosi vacunal
 - b. Data d'aplicació
 - c. Data de l'establiment de la immunitat protectora, que haurà de ser efectiva com a mínim als 21 dies des de l'aplicació de la vacuna
 - d. Data de la propera vacunació antiràbica en funció de la validesa de la vacunació aplicada segons la fitxa tècnica del fabricant de la vacuna.
 - e. Dades del personal veterinari clínic col·legiat que fa l'actuació: nom, adreça, telèfon i núm. de col·legiat. Aquestes dades poden ser escrites o constar en un segell professional. A més, ha de signar.

2. Comunicació de les dades de vacunació a la base de dades sanitària

- 2.1. El personal veterinari ha de comunicar a l'autoritat competent en matèria de sanitat animal, en el format i termini que aquesta estableixi, la identificació dels animals vacunats enfront de la malaltia de la ràbia, indicant les dades que es detallen a l'annex d'aquest decret.
- 2.2. La comunicació de les dades a les quals fa referència aquest article també inclou dades sobre l'estat vacunal dels animals vius i correctament vacunats anteriorment a l'entrada en vigor d'aquest decret.
- 2.3. La base de dades sanitària amb la informació de les vacunacions es nodrirà de les dades comunicades pel personal veterinari.

Article 13. Règim sancionador

L'incompliment de las obligacions previstes en aquest decret seran sancionades d'acord amb allò establert al Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals, la Llei 32/2007, de 7 de novembre, per a la cura dels animals, en la seva explotació, transport, experimentació i sacrifici i la Llei 8/2003, de 24 de abril, de sanitat animal.

Disposició addicional

Comunicacions

Les comunicacions al departament competent en matèria de sanitat animal es poden fer per via telemàtica a partir del moment en què el sistema informàtic del propi departament permeti instrumentar els mecanismes adients per a la seva posada en funcionament i d'acord a la Llei 29/2010, del 3 d'agost, de l'ús dels mitjans electrònics al sector públic de Catalunya.

Disposició transitòria

Animals no vacunats enfront de la ràbia de més de 12 setmanes d'edat

Els gossos, gats i fures de més de 12 setmanes d'edat que tinguin obligació d'estar vacunats enfront de la ràbia segons aquest decret i que en el moment de l'entrada en vigor d'aquest no ho estiguin, disposen d'un termini de 6 mesos per procedir a la seva vacunació d'acord amb el que estableix aquest decret.

Disposició derogatòria

Es deroga l'Ordre de 19 de novembre de 1986, sobre supressió de les guies interprovincials i establiment de les explotacions d'engreix de bestiar porquí.

Es deroga el Decret 188/1993, d'1 de juny, sobre els controls veterinaris i zootècnics de determinats animals vius i productes per a la realització del mercat interior comunitari.

Disposicions finals

Primera

Es faculta la persona titular de la direcció general competent en matèria de sanitat animal a establir, si s'escau, mitjançant resolució publicada al DOGC el model de cartilla sanitària oficial d'animals de companyia, així com les dades mínimes que ha de contenir.

Segona

Es faculta la persona titular de la direcció general competent en matèria de sanitat animal a establir, mitjançant resolució que es publicarà al DOGC i la web del departament, els programes sanitaris específics per a les diferents espècies d'animals amb les mesures sanitàries obligatòries.

Tercera

Es faculta la persona titular del departament competent en matèria de sanitat animal a modificar l'annex d'aquest Decret per tal d'adaptar-lo als avenços tècnics, organitzatius o sanitaris.

Quarta

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de la seva publicació al DOGC.

Barcelona,

Pere Aragonès i Garcia

President de la Generalitat de Catalunya

Annex

Dades que cal comunicar al DACC

- 1- Dades de la persona propietària i/o posseïdora de l'animal:
 - a. Nom i cognoms o raó social
 - b. DNI/NIF/NIE/passaport
 - c. Adreça
 - d. Telèfon de contacte
 - e. Correu electrònic

- 2- Dades de l'animal:
 - a. Codi del microxip
 - b. Codi del tatuatge (només en animals nascuts el 2011 o abans)
 - c. Codi del passaport i data d'expedició, si en disposa
 - d. Espècie i raça. Si no és d'una raça concreta caldrà especificar "indefinit" o la raça dels progenitors si són conegudes. En el cas que es conegui que un o ambdós progenitors pertany a una raça considerada normativament com a potencialment perillosa caldrà indicar "creuat de la(les) raça(ces) següents:"
 - e. Sexe
 - f. Data de naixement

- 3- Dades sobre la vacunació antiràbica:
 - a. Data d'aplicació de la vacuna
 - b. Nom comercial
 - c. Lot
 - d. Pròxima data revacunació
 - e. Dades de vacunacions anteriors: per animals correctament vacunats abans de l'entrada en vigor d'aquest Decret, caldrà que el personal veterinari informi d'aquesta condició a la base de dades sanitària corresponent.
 - f. Dades del personal veterinari actuant (nom, cognoms i número de col·legiat i signatura)